

RTU studiju kurss "Latvijas arhitektūra"

01T00 Arhitektūras un dizaina institūts

Vispārējā informācija

Kods	AAR436
Nosaukums	Latvijas arhitektūra
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Obligātais izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītājs	Jānis Krastiņš - Habilitētais doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti, 3.0 EKPS kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Latvijas būvmāksla viduslaikos un jauno laiku periodā. Kulta celtnes un profānbūves. Kapitālisma laikmeta arhitektūra un pilsēt būvniecība. Arhitektūra pēc II pasaules kara.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Iegūt plašas zināšanas par Latvijas arhitektūras ģenēzi un par arhitektūras mantojuma īpatnībām, objektīvo vērtību un kultūrvēsturisko nozīmi. Apgūt spēju orientēties Latvijas arhitektūras mūsdienu parādībās un procesos kontekstā ar Baltijas reģiona būvmākslas attīstību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Paralēli vielas seīgai apguvei studenti patstāvīgi studē literatūru un uzrāda mācītājam literatūras studiju brīvrokas skices, kas ir obligātas. Studenti izstrādā patstāvīgu darbu, izanalizējot kādu no dotajām vai arī paša izvēlētu un ar mācītāju saskaņotu tēmu. Analīzes rezultāti jāatspoguļo brīvrokas skicēs, kas sakārtotas uz A1 formāta horizontālas lapas.
Literatūra	1. Krastiņš J. Jūgendstils Rīgas arhitektūrā. Rīga: Zinātne, 1980. 224 lpp. 2. Krastiņš J. Eklektisms Rīgas arhitektūrā. Rīga: Zinātne, 1988. 280 lpp. 3. Krastiņš J. Latvijas Republikas būvmāksla. Rīga: Zinātne, 1992. 236 lpp. 4. Krastiņš J. Mežaparks. Rīga: Zinātne, 1997. 231 lpp. 5. Krastiņš J., Strautmanis I., Dripe J. Latvijas arhitektūra no senatnes līdz mūsdienām. Rīga: Baltika, 1998. 312 lpp. 6. Krastiņš J. Rīgas arhitektūras meistari = The Masters of Architecture of Riga. 1850–1940. Rīga: Jumava, 2002. 360 lpp. 7. Krastiņš J., Strautmanis I. Lielais Rīgas arhitektūras ceļvedis. Rīga: Puse, 2002. 376 lpp. 8. Krastiņš J. Pa Rīgas jūgendstila pēdām. Ceļvedis = Sur la traces de l'art nouveau à Rīga. Guide. Bruxelles: CIVIA, 2003. 176 lpp. 9. Krastiņš J., Spārītis O. Rīgas arhitektūras astoņi gadsimti Eiropas kultūras spoguļi. Rīga: Nacionālais apgāds, 2005. 179 lpp. 10. Krastiņš J. Rīgas arhitektūras stili. Rīga: Jumava, 2005. 240 lpp. 11. Krastiņš, J. Rīgas jūgendstila ēkas : Ceļvedis pa jūgendstila metropoli = Art Nouveau Buildings in Riga : A Guide to Art Nouveau Metropolis (Ceturtais izdevums). Rīga: ADD projekts, 2018. 480 lpp. 12. Krastiņš, J. Architectural Guide Riga. Berlin: DOM publishers, 2014. 400 p. 13. Krastiņš, J. Liepāja : Jūgendstila arhitektūra = Liepāja : Art Nouveau Architecture. Liepāja: Liepājas pilsētas dome, 2015. 376 lpp. 14. Kuldīga : Arhitektūras un pilsēt būvniecība = Kuldīga : Architecture and Urbanism [apkopojums un visp. red. Jānis Krastiņš]. Kuldīgas novada pašvaldības izd., 2013. 536 lpp. 15. Zilgalvis J. Mācītājmuižas Latvijā. Arhitektūra un kultūrvēsturiskās norises. – Rīga: Elpa, 2002. 222 lpp. 16. Zilgalvis J. Neogotika Latvijas arhitektūrā. Rīga: Zinātne, 2005. 360 lpp. 17. Krastiņš, J. Jūgendstila arhitektūra Latvijā = Art Nouveau Architecture in Latvia. Rīga: Madris, 2018. 304 lpp. 18. Krastiņš, J. Arhitektūras stili Latvijā [tiešsaiste 28.01.2021]. http://e.znet.lv/Arhitekt_stili_Latvija_Text.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšmeta apguvei nepieciešamas priekšzināšanas, kas iegūtas visos iepriekšējos mācību semestros – bakalaura studiju programmas priekšmetos Mākslas vēsture, Arhitektūras vēsture I un Arhitektūras vēsture II, kā arī arhitekta studiju programmas priekšmetā Mūsdienu arhitektūra. Priekšmeta apguve balstīta uz pilnīgu arhitektūras vispārējās vēstures procesu pārvaldīšanu un zināšanām arhitektūras terminoloģijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads. Arhitektūras stilu sistēmas un stili Latvijas būvmākslā.	4	4	0	0
2. Latvijas viduslaiku arhitektūra	6	6	0	0
3. Jauno laiku stili Latvijas arhitektūrā. Renesanse, baroks, klasicisms, eklektisms. Pilsētu apbūve	12	12	0	0
4. Mūsdienu stilu sistēma. Jūgendstils. Pirmā Latvijas Republikas laika arhitektūra. Mūsdienu arhitektūra	16	16	0	0
Seminārs – patstāvīgā analītiskā darba analīze un aizstāvēšana	2	2	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēja orientēties Latvijas arhitektūras vēstures un mūsdienu mākslinieciski stilistiskajās parādībās	Patstāvīgs darbs - skiču kopoījums un tā prezentācija, kā arī novērtējums eksāmenā.
Spēja izprast Latvijas reģionālās arhitektūras savdabību un tās vietu vispāreuropeiskās kultūras kontekstā.	Patstāvīgs darbs - skiču kopoījums un tā prezentācija, kā arī novērtējums eksāmenā.
Spēja interpretēt Latvijas arhitektūras semantiskās un mākslinieciskās kvalitātes mūsdienu izpratnes kontekstā	Patstāvīgs darbs - skiču kopoījums un tā prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semestra darba regularitāte	10
Patstāvīgā studiju darba saturs un struktūra	10
Patstāvīgā studiju darba grafiskais izpildījums	5
Patstāvīgā studiju darba prezentācija	10
Atbildes eksāmenā	65
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas nedēļā			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	2.0	0.0	0.0		*				